

|                                |                                                                                                                                                             |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| หัวข้อวิจัย                    | ผลของการใช้สื่อ eDLRU ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก<br>กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น |
| ผู้ดำเนินการวิจัย<br>ที่ปรึกษา | ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพรธณ อีรพงศ์ และคณะ<br>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ขาติตระกูล<br>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ                |
| หน่วยงาน                       | หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์<br>มหาวิทยาลัยสวนดุสิต                                                                                                  |
| ปีการศึกษา                     | 2558                                                                                                                                                        |

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อ eDLRU 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU และ 3) เพื่อศึกษาทัศนะของครูปฐมวัยที่มีต่อการใช้สื่อ eDLRU กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้ดูแลเด็กจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) สื่อ eDLRU (Electronic Distance Learning Rajabhat University) และคู่มือการใช้สื่อ 2) แบบวัดสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired-Samples T-test การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและเทคนิคของ ดาต้า เมทริกซ์ (Data matrix) ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย หลังการใช้สื่อ eDLRU มากกว่าก่อนการใช้สื่อ eDLRU โดยหลังการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.02$ ,  $SD. = .39$ ) โดยอันดับแรก คือ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 5) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ ส่วนก่อนการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงเช่นกันคือ ( $\bar{X} = 3.58$ ,  $SD. = .46$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรก คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ภายหลังจากการใช้สื่อ eDLRU พบว่า ภาพรวมของสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ( $t = -16.59$ ,  $p = .00$ ) เมื่อ

เปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยภายหลังการใช้สื่อ eDLRU ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ( $t = -17.72, p=.00$ ) ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ( $t = -17.31, p=.00$ ) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ( $t = -13.16, p=.00$ ) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ( $t = -14.29, p=.00$ ) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ( $t = -14.57, p=.00$ )

3. ทักษะของครูปฐมวัยที่มีต่อการใช้สื่อ eDLRU จำแนกได้ 3 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นแรก ด้านความพึงพอใจในการใช้สื่อ eDLRU พบว่า สื่อ eDLRU มีความเข้าใจได้ง่ายไม่มีความซับซ้อนและสื่อ eDLRU ทำให้ครูปฐมวัยมีความรู้เพิ่มมากขึ้น โดยครูสามารถประยุกต์ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่การสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูปฐมวัยมีความสามารถในการเขียนแผนการสอน ประเด็นที่สอง ด้านผลกระทบที่เกิดหลังจากการใช้สื่อ eDLRU พบว่า สื่อ eDLRU ทำให้การสอนของครูน่าสนใจและส่งผลให้เด็กในเรื่องการขาดเรียนลดลง อีกทั้งสื่อ eDLRU ยังทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอน และส่งผลถึงความกระตือรือร้นในการทำงาน อย่างไรก็ตามสื่อ eDLRU ข้อจำกัดบางประการ ซึ่งเป็นข้อค้นพบใน ประเด็นที่สาม คือสื่อ eDLRU ยังไม่สามารถพัฒนาครูในเรื่อง 1) การใช้คำถามที่ส่งเสริมกระบวนการคิด เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาที่ใช้สื่อ eDLRU 2) ครูปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการใช้สื่อต้องการได้รับการนิเทศติดตามในขณะนำสื่อไปใช้สอน 3) การวางแผนในการกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยยังไม่ทำได้อย่างเหมาะสม

**คำสำคัญ** 1. ครูผู้ดูแลเด็ก 2. สื่อ eDLRU 3. สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Research Title</b>       | Results of eDLRU Media Utilizing in Enhancing Early Childhood Teacher Competency in Learning and Curriculum Management: A Case Study of Early Childhood Development Centers under Supervision of the Department of Local Administration in Thailand |
| <b>Researcher</b>           | Assistant Professor Dr. Sudthipan Dhirapongse et al.                                                                                                                                                                                                |
| <b>Research Consultants</b> | Assistant Professor Dr. Kanjana Chattrakul<br>Assistant Professor Dr. Jittima Thiamboonprasert                                                                                                                                                      |
| <b>Organization</b>         | Faculty of Education, Suan Dusit University                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Year</b>                 | 2015                                                                                                                                                                                                                                                |

### Abstract

The purposes of this research were (1) to investigate the effects of eDLRU media in Enhancing Early Childhood Teachers' Competency in Learning and Curriculum Management and (2) to investigate the Early Childhood Teachers' Competency in Learning and Curriculum Management after using eDLRU media. The samples used were 397 of Caregivers of Early Childhood Care Centers under Supervision of the Department of Local Administration in Thailand. The tools used consisted of competency measure in Learning and Curriculum Management which comprised: 1) the Curriculum Development 2) the Learning Design 3) the Learning Management in child-centered 4) the use and development of innovative technologies for Learning Management and 5) the Measurement and evaluation of learning, the reliability were equal to .889, .933, .908, .914 and .931. And the reliability were all equal to .964 Percentage, frequency, mean, standard deviation and Paired-Samples T-test were used to analyze the data.

The findings were concluded as follows: the Competency of Caregivers in Learning and Curriculum Management after using eDLRU media have higher Competency than before using eDLRU media at a high level; the first was the Learning Management in Child-centered, the second was the Measurement and evaluation of learning, the third was the Learning Design, the fourth was the use and development of innovative technologies for Learning Management and the last was the Curriculum Development.

The comparison in the Competency of Caregivers in Learning and Curriculum Management after using eDLRU media showed that there was difference at the .01 statistical significance level. Beside, the comparison in each facet found that the

Competency of Caregivers in Learning and Curriculum Management after using eDLRU media was difference at the .01 statistical significance level; the Curriculum Development ( $t = -17.721$ ,  $p=.000$ ), the Learning Design ( $t = -17.321$ ,  $p=.000$ ), the Learning Management in child-centered ( $t = -13.159$ ,  $p=.000$ ), the use and development of innovative technologies for Learning Management ( $t = -14.290$ ,  $p=.000$ ), and the Measurement and evaluation of learning ( $t = -14.572$ ,  $p=.000$ ).

The results in Qualitative found that Learning Management by using eDLRU media affect to Early Childhood development and affect to Caregivers in teaching abilities, Classroom Management, selection and production media and lesson plan writing.

**Keyword :** 1. eDLRU media 2. Competency in Learning and Curriculum 3. Caregivers of Early Childhood Care Centers

## กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากบุคคลหลายฝ่าย และได้คำแนะนำที่มีคุณค่าจากผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ชาทิตระกูล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ ที่ช่วยแนะนำข้อความรู้ที่สำคัญตลอดจนตรวจแก้ไขแบบสอบถามของงานวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันวิจัยแห่งชาติ ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายที่สุดขอขอบคุณผู้ให้กำลังใจและสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน ทำให้ผลงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้เป็นอย่างดี

คณะผู้วิจัย

2558

## สารบัญ

|                                                                 | หน้า |
|-----------------------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย                                                 | ก    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ                                              | ค    |
| กิตติกรรมประกาศ                                                 | จ    |
| สารบัญ                                                          | ฉ    |
| สารบัญตาราง                                                     | ซ    |
| สารบัญภาพ                                                       | ณ    |
| <br>                                                            |      |
| <b>บทที่ 1      บทนำ</b>                                        |      |
| ความเป็นมาและความสำคัญ                                          | 1    |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย                                         | 4    |
| ขอบเขตการวิจัย                                                  | 4    |
| คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย                                     | 5    |
| ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ                                       | 7    |
| <br>                                                            |      |
| <b>บทที่ 2      แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</b> |      |
| แนวคิดเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์                               | 8    |
| บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการพัฒนาการศึกษา                    | 14   |
| โครงการเครือข่ายเผยแพร่ ถ่ายทอดและพัฒนาการใช้สื่อ eDLRU         | 16   |
| สำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต           |      |
| การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย                                     | 20   |
| สมรรถนะครูในระดับปฐมวัย                                         | 21   |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง                                           | 29   |
| กรอบแนวคิดในการวิจัย                                            | 39   |
| <br>                                                            |      |
| <b>บทที่ 3      วิธีดำเนินการวิจัย</b>                          |      |
| ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง                                  | 40   |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ         | 41   |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล                                             | 42   |
| การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้                                | 43   |
| <br>                                                            |      |
| <b>บทที่ 4      ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</b>                        |      |
| ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูปฐมวัย                   | 44   |
| ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและ      | 46   |
| การจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU        |      |

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและ  
การจัดการเรียนรู้ของครูปทุมวัยภายหลังการใช้สื่อ eDLRU

57

## บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

60

อภิปรายผลการวิจัย

62

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

64

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

64

## บรรณานุกรม

บรรณานุกรมภาษาไทย

65

บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ

69

## ภาคผนวก

ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

70

ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

72

ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

79

## ประวัติผู้วิจัย

## สารบัญตาราง

| ตารางที่ |                                                                                                                                                                                        | หน้า |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1      | สรุปผลการประเมินกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและการใช้สื่อ eDLRU ปี พ.ศ. 2556                                                                                                           | 20   |
| 2.2      | ความสอดคล้องของการประเมินสมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสมรรถนะที่ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น                                       | 25   |
| 3.1      | จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง                                                                                                                                                           | 41   |
| 4.1      | จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของครูปฐมวัย                                                                                                                                                 | 45   |
| 4.2      | ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU                                                               | 47   |
| 4.3      | ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร                                  | 48   |
| 4.4      | ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้                   | 50   |
| 4.5      | ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ                 | 53   |
| 4.6      | ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ | 55   |
| 4.7      | ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้                             | 56   |
| 4.8      | การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยภายหลังการใช้สื่อ eDLRU                                                                             | 58   |

## สารบัญภาพ

| ภาพที่ |                                         | หน้า |
|--------|-----------------------------------------|------|
| 2.1    | การใช้สื่อ eDLRU โดยเข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ | 19   |
| 2.2    | กรอบแนวคิดการวิจัย                      | 32   |